 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		TT_13_P1_r1
	RISKIJUHTIMISE POLIITIKA		
	Kinnitamine: 02.06.2025 nr 1.1-1/25/66	Koostaja: Evelin Pungas	1/5

SISUKORD

1	ÜLDSÄTTED	1
1.1	Eesmärk	1
1.2	Poliitika sihtrühm	1
1.3	Huvigrupid	1
2	MÕISTED	2
3	OSAPOOLED JA VASTUTUS	2
4	SEOTUD DOKUMENDID	3
4.1	Õigusaktid	3
4.2	Seotud juhendid ja muud dokumendid	3
5	RISKIJUHTIMISE PÕHIMÕTTED	3
5.1	Üldpõhimõtted	3
5.2	Riskikategooriad	3
5.3	Riskimaatriks	4
5.4	Riskitase	5
5.5	Riskianalüüsi osapooled	5
5.6	Maandamise meetmete määramine ja nende delegeerimine	5

1 ÜLDSÄTTED

1.1 Eesmärk

Riskijuhtimise poliitika eesmärk on tagada Transpordiameti (edaspidi amet) jätkusuutlikkus ja suutlikkus täita oma eesmärged, ennetades ja maandades riske, mis võivad mõjutada toodete kvaliteeti ja kättesaadavust.

1.2 Poliitika sihtrühm

- Tootejuhid.
- Teenusejuhid.
- Infoturbejuht.
- Kriisireguleerimise ekspert.
- Sisekontrolör.
- Riskijuhtimise osakonna juhataja.

1.3 Huvigrupid

- Ameti peadirektor.
- Ameti juhtkond ja keskastme juhid.
- Järelevalve asutused.
- Õiguskaitseorganid.

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		TT_13_P1_r1
	RISKIJUHTIMISE POLIITIKA		
	Kinnitamine: 02.06.2025 nr 1.1-1/25/66	Koostaja: Evelin Pungas	2/5

2 MÕISTED

- **Risk** on määramatuse mõju eesmärkidele. Ehk risk on võimalik oht, et mingi sündmus (sündmuste kompleks), tegevus (tegevuste kompleks) või tegevusetus võib põhjustada vara või maine kaotuse ning mõjutab eesmärkide täitmist.
- **Riskijuhtimise poliitika** – asutuse üldiste riskihalduse põhimõtete kogum.
- **Riskianalüüs** prognoosib objektile tekitatavat võimalikku kahju läbi riskide kaardistamise ning hindamise. Kui riskist põhjustatav potentsiaalne kahju on aktsepteeritav, puudub maandamismeetmete lisamiseks majanduslik põhjendus.
- **Tõenäosus** – millegi juhtumise võimalus.
- **Tagajärg** – sündmuse tulemus, mis mõjutab eesmärke.
- **Oht** – võimaliku kahju allikas.
- **Maandamismeede** – abinõu, mis muudab riski, näiteks protsess, poliitika, vahend, tava või toiming. Maandamismeetme puhul on vaja veenduda, et see konkreetsetes kontekstis toimiks.
- **Sisekontrolli süsteem** on valitsusasutuse juhtimisel rakendatav seaduslikkusele ja otstarbekusele suunatud terviklik abinõude kompleks, mis võimaldab tagada:
  - 1) õigusaktidest kinnipidamise;
  - 2) vara kaitstuse raiskamisest, ebasihipärasest kasutamisest, ebakompetentsest juhtimisest ja muust sarnasest tingitud kahju eest;
  - 3) asutuse tegevuse otstarbekuse asutuse ülesannete täitmisel;
  - 4) asutuse tegevusest tõese, õigeaegse ja usaldusväärse informatsiooni kogumise, säilitamise ja avaldamise.

3 OSAPOOLED JA VASTUTUS

Osapool (ametinimetuse või asutus või isik)	Vastutus protsessi raames
Ameti peadirektor	Kinnitab riskijuhtimise poliitika.
Riskijuhtimise osakonna juhataja	Koostab riskijuhtimise poliitika. Koordineerib ametiülelalt riskide kaardistamise ja hindamise protsessi. Koostab juhtkonnale riskide ülevaateid.
Infoturbejuht	Nõustab infoturbe riskianalüüsi (kaardistamine, hindamine, maandamismeetmete määramine) läbi viimist.
Kriisireguleerimise ekspert	Nõustab toimepidevuse ja kriisiplaani riskianalüüsi (kaardistamine, hindamine, maandamismeetmete määramine) läbi viimist.
Sisekontrolör	Nõustab korruptsiooniriskide riskianalüüsi (kaardistamine, hindamine, maandamismeetmete määramine) läbi viimist.
Tootejuht	Vastutab toote riskianalüüsi läbi viimise eest ning jälgib riski maandamismeetmete rakendamist.

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		TT_13_P1_r1
	RISKIJUHTIMISE POLIITIKA		
	Kinnitamine: 02.06.2025 nr 1.1-1/25/66	Koostaja: Evelin Pungas	3/5

Projektijuht	Vastutab projekti riskianalüüsi läbi viimise eest, maandamismeetmete määramise ja nende elluviimise seire eest.
--------------	---

4 SEOTUD DOKUMENDID

4.1 Õigusaktid

- [Vabariigi Valitsuse seadus](#)
- [Korruptsioonivastane seadus](#)
- [Küberturvalisuse seadus](#)
- [Hädaolukorra seadus](#)

4.2 Seotud juhendid ja muud dokumendid

- TT_09_K1_Töökorralduse reeglid
- TT_03_K2_Infoturbepoliitika
- TT_13_K5_Ameti kriisiplaan
- TT_13_P2_Korruptsiooni ja huvide konflikti ennetamise poliitika
- TT_18_K6_Uuringute kord
- TT_01_KT_IT arendusprojektide kord
- Teenistuste põhimäärused
- [Toodete teekaardid](#)

5 RISKIJUHTIMISE PÕHIMÕTTED

5.1 Üldpõhimõtted

- 5.1.1 Ameti üldine riskianalüüs viiakse läbi toodete tasandil. Riskide kaardistamine ja hindamine toimub organisatsioonis defineeritud toodete põhisel, et tagada igale tootele omaste riskide tuvastamine ja maandamine.
- 5.1.2 Lisaks toodete põhisele riskianalüüsile viiakse läbi projekti riskianalüüs koos maandamismeetmete määramisega vajaduspõhiselt või kui selline kohustus tuleneb teenuse juhendist või korrast (näiteks IT-arenduste kord, uuringute kord). Projekti riskide maandamismeetmete elluviimist seirab projektijuht.
- 5.1.3 Riskianalüüsi ajakohastatakse kord aastas toote teekaartide ülevaatamise raames.
- 5.1.4 Ameti peadirektoril on õigus alata erakorraline riskianalüüs tulenevalt olulistest muutustest keskkonnas, ameti struktuuris vms.
- 5.1.5 Riskianalüüsi protsessi koordineerib toodete üleselt riskijuhtimise osakonna juhataja.
- 5.1.6 Riskianalüüsi selgitava ja näitlikustava juhise annab riskijuhtimise osakonna juhataja koos riskianalüüsi töövahendiga.
- 5.1.7 Peadirektori soovil koostab riskijuhtimise osakonna juhataja riskide maandamisraporti.

5.2 Riskikategooriad

- 5.2.1 Riskianalüüs viiakse läbi viies riskikategoorias:
  - 1) Organisatsioonilised riskid – toote juhtimisega ning personali-, finants-, vastavus- ja tegevusriskid.

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		TT_13_P1_r1
	RISKIJUHTIMISE POLIITIKA		
	Kinnitamine: 02.06.2025 nr 1.1-1/25/66	Koostaja: Evelin Pungas	4/5

- 2) Korruptsiooniriskid – korruptsioonile avatuse hindamine läbi korruptsiooni riskide kaardistamise.
- 3) IT-riskid – tehnoloogiliste lahenduste ja süsteemide toimimisega seotud riskid.
- 4) Infoturbe riskid – andmete konfidentsiaalsuse, terviklikkuse ja kättesaadavusega seotud riskid.
- 5) Toimepidevuse riskid – toodete toimimise, sh avalike teenuste kättesaadavuse ja jätkusuutlikkusega seotud riskid.

5.3 Riskimaatriks

5.3.1 Riskianalüüsis rakendatakse riskimaatriksis neljaastmelist skaalat, mis määratleb riski tõenäosuse ja võimaliku mõju järgmiselt:

- **Tõenäosus:**

1. Väga madal tõenäosus – risk esineb harva
  - Risk realiseerub väga harva, hinnanguliselt üks kord järgmise 6–10 aasta jooksul.
  - Statistiline tõenäosus riski realiseerumiseks 6–10 aasta jooksul: alla 5%.
2. Madal tõenäosus – risk esineb aeg-ajalt
  - Risk realiseerub aeg-ajalt, hinnanguliselt üks kuni kaks korda järgmise 3–5 aasta jooksul.
  - Statistiline tõenäosus riski realiseerumiseks 3–5 aasta jooksul: 5–25%.
3. Keskmine tõenäosus – risk esineb sageli
  - Risk realiseerub sageli, hinnanguliselt üks kord 1–2 aasta jooksul.
  - Statistiline tõenäosus riski realiseerumiseks 1–2 aasta jooksul: 25–50%.
4. Kõrge tõenäosus – risk esineb väga sageli
  - Risk realiseerub väga sageli, hinnanguliselt vähemalt kord aastas.
  - Statistiline tõenäosus riski realiseerumiseks ühe aasta jooksul: üle 50%.

- **Mõju:**

1. Tähtsusetu / tühine mõju – minimaalne mõju tootele.
  - Tegevused ei ole häiritud või on häiritud vähesel määral.
  - Mõjutatud on mõned / üksikud kasutajad.
  - Rahalist (võib kaasneda vaid tavapärase palgakulu) ja kolmandale osapoolle kulusid kaasa ei too.
  - Mainekahju ei kaasne.
2. Vähene mõju – mõju on märgatav, kuid juhitav.
  - Tegevused on häiritud, vajalik on asutusesisene ressurside ümberjaotus.
  - Mõjutatud on kindla valdkonna kasutajad. Arvuliselt kuni mõnikümmend kasutajat.
  - Rahaline kulu / kahju vähene (kaetav näiteks lepingu raames täiendavate tööde alt) ja kolmandale osapoolle võivad kaasneda vähesed kulud.
  - Mainekahju ei kaasne või on vähene (pigem kitsa valdkonna pahameel).
3. Oluline ehk märkimisväärne mõju – oluline mõju, sh avalike teenuste osutamisele või mainele.
  - Tegevused on häiritud, vajalik on teha otsused täiendava ressursi eraldamiseks.
  - Mõjutatud on suurem hulk kasutajaid (TRAM tervikuna, valdkonnad, sh partnerid jms). Arvuliselt kuni mõnisada kasutajat. Ei ole seotud avaliku teenuse osutamisega, küll aga on partnerite vaatest kriitiline infovara.
  - Rahaline kulu / kahju kuni 50000 eurot ja kolmandale osapoolle võivad kaasneda kulud.

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		TT_13_P1_r1
	RISKIJUHTIMISE POLIITIKA		
	Kinnitamine: 02.06.2025 nr 1.1-1/25/66	Koostaja: Evelin Pungas	5/5

- Mainekahju tõenäoline (huvigruppide, partnerorganisatsioonide, regulaatorite, avalikkuse pahameel).
- 4. Kriitiline ehk kahjustav– suur oht jätkusuutlikkusele
  - Elutähtsa teenuse osutamisega seotud infovara.
  - Avalike teenuste osutamine ei ole võimalik.
  - Mõjutatud on väga suur hulk kasutajaid, sh kliendid, avalikkus, partnerid.
  - Rahaline kulu/kahju enam kui 50000 eurot ja kaasnevad kulud kolmandale osapoolle.
  - Kaasneb oluline mainekahju, sh negatiivne meediakajastus, avalikkuse pahameel, regulaatorite negatiivne reageering.

5.4 Riskitase

5.4.1 Riskitase määratakse läbi mõju suuruse ja tõenäosuse ehk riski realiseerumise võimalikkuse.

5.4.2 Riskitasemed:

- Madal risk – skoor 1-2
- Keskmine risk – skoor 3-6
- Kõrge risk – skoor 9-12
- Kriitiline risk – skoor 13-16

5.5 Riskianalüüsi osapooled

5.5.1 Riskianalüüsi teostamise eest vastutab tootejuht, kes kaasab vajaduspõhiselt valdkonna eksperte. Näitlik loetelu riskikategooriate lõikes funktsioonidest, kelle kaasamist kaaluda:

- **Toimepidevuse riskide riskianalüüs:** kriisireguleerimise ekspert, riskijuhtimise osakonna juhataja;
- **IT-riskide riskianalüüs:** IT-osakonna juht, infoturbe juht, IT peaarhitekt;
- **Infoturbe riskide riskianalüüs:** infoturbejuht, andmekaitse spetsialist, õigusosakonna esindaja;
- **Organisatsiooniliste riskide riskianalüüs:** personaliosakonna esindaja; finantsosakonna esindaja, õigusosakonna esindaja, riskijuhtimise osakonna esindaja;
- **Korruptsiooni riskide riskianalüüs:** riskijuhtimise osakonna juhataja, sisekontrolör.

5.6 Maandamismeetmete määramine ja nende delegeerimine

- 5.6.1 Kriitilistele ja kõrgetele riskidele tuleb määrata maandamismeetmed ning maandamismeetme rakendamise eest vastutaja.
- 5.6.2 Keskmistele riskidele on soovitatav määrata maandamismeetmed ning maandamismeetmete rakendamise eest vastutaja.
- 5.6.3 Madalatele riskidele maandamismeetmete määramise vajadust hindab ja meetmete rakendamise otsustab tootejuht.
- 5.6.4 Riski maandamismeetmete täitmine delegeeritakse vastavalt pädevustele. Maandamismeetmed, mille rakendamise pädevus väljub tootejuhi pädevusest, räägib tootejuht maandamismeetme rakendamise eest vastutava isikuga enne määramist läbi.